

Tone nehőzcirkőjlő³

Contributed by Imi

2004. October 17. Sunday 17:34

Last Updated 2007. August 30. Thursday 08:34

There are no translations available1937. nov.11-őn bocsőjtottőjk vő-zre a Tone nehőzcirkőjlő³t. Ebben a cikkben a hozzőtartoző fő'bb esemőnyeket, mőszaki paramőtereket ismerhetitek meg. A hajő³t 1945. jőlius 24-őn ill. 28-őjn tőtalőlat is őrte, ami miatt elsőlylyedt e szebb napokat is lőjtott hajő³!

ő

Előzmőnyek

Az I.Vilőghőborő esemőnyei bebizonyő-tottőjk, hogy a cirkőjlő³k nem haszontalan elemei a haditengerőszeteknek. Mőg nagy csatahajő³k tőbbnyire a kikőttő'kben rostokoltak, addig a cirkőjlő³k naponta vőgeztők szolgálatak: a tengeri blokő fenntartőst, a felderő-tőst ős a gyors rajtőtőseket. Nem kis sikereket őrt el pl. Horthy Miklő³s tengernagy az Adriőn. "gyorscirkőjlő³-ival, amikor feltőrte az Otrantősi tengeri zőrat ős őllandőan nyugtalanő-totta az ellensőget. A cirkőjlő³k tehőjt jelentősen felőrtőkelő'dtek. (A hőborő utőjn a győztes hatalmak igőny tartottak az osztrőjk-magyar gyorscirkőjlő³kra). A nagy vilőgőgő utőjn a londoni flottaegyezmőny rőszletesen meghatőrozta, hogy az egyes nemzeti hőny ős milyen paramőterekkel rendelkező hajő³t tarthatnak szolgáluban. Japőjinnak is elő'rtőjk, hogy pl. 12 cirkőjlő³ lehet (az USA-nak 18), amelyeknek fő' őgyő' nem lehetnek nagyobbak 155mm-nől, ős nem haladhatőjk meg a 10000 t-őjt. Japőjn azonban mőjr az 1930-as ővek elejőtl kőszőlt a nagy leszőmolő: a rőgi csatahajő³kat mind modernizőltőjk, repőlő'gőp-hordozőkat is őtőp-tettők ős őj, modern cirkőjlő³kat terveztek. őgy kőszőlt el a Takao, Maya, Mogami osztőly cirkőjlő³i. Az elő'rtőisokat betartottőjk ugyan, de az őj hajő³kat eleve őgy őp-tettők, hőtővid idő' alatt fel lehessen szerelni őket a nagyobb, 203mm-es lővegekkel ős nehőzcirkőjlő³vő; lehessen őtalakő-tani. hihetetlenő' erő's, 152.000 Le-s hajő³gőpek akőjr 35 csomő³ elő'rtőőre is kőpesső tette őket! (A 70.000 t-s Yamato ezt a szerkezetet őp-tettők bel!)

A hajő³ szőletőse

A modern nehőzcirkőjlő³k őj generőciőjőnak kőt utolső tagja lett a Tone ős testvőrhajő³ja a Chikuma. (Nevőket kő 1932-ben leszerelt cirkőjlő³ ő rőkőttő, amelyeket hő-res japőjn folyőkrő³l neveztek el.) Alapul a Mogami-osztőly terveit vettők. Kifejezetten arra terveztők őket, hogy a nagy egysőgeket kő-sőrve felderő-tsők az adott tengeri szektor ős megvődjők őket az ellensőges rombolők ős cirkőjlő³k felső-ni tőmadő;saitő. Hogy mind a kőt feladatnak megfeleljenek, őrdekes kialakő-tőjs mellet dőntőttek: A fő' lővegtornyokat (4 db.) az elő'fedőlzetre zsőfoltőjk (ebben a HMS Nelson volt a pőldakőp), mő-g a tattedőlzet teljes mőrtőkben a vő-zirepőlő'gőpek szőllő-tőjsőira ős indő-kialakő-tva. őgy a tőbbi cirkőjlő³val szemben nem 3, hanem 6 repőlő'gőpet tudtak tőrolni ős bevetni. (A repőlő'gőp szőjnyait ős őszőtalpait kőnnyen bonthatőra terveztők, hogy maga a gőp mőg kisebb helyet foglaljon el.) Ne feledjő Japőjn a II. Vilőghőborő kezdetőn nem rendelkezett radarral!!! A hajő³k parancsnoki tornyőjnak legfelső teraszőjn beőp-tett binokulőroknő l őlő' saszemő tengeroőszek ős a hidropőjnek szemőlyzete volt a flotta szemő!!! A Tone-elrendezőst kőső'bb annyira sikeresnek ős kővetendő'nek talőjtőjk, hogy pl. ilyen formőjra őp-tettők őjt az Ise, Hy csatahajő³kat ős a Mogami cirkőjlő³t is 1943-ban: hőjtső lővegtornyait leszereltők, helyőkre repőlő'fedőlzetet őp-tettek. Ilyen formőjn pl. a Mogami mőjr 11 repőlő' ő tudott szőllő-tani (a kőp a Mogamirő kőszőlt). A Tonő a nagaszaki Mitsubishi (Hogy mit nem kősző-tett mőjr ez a cőg? Hajő³, repőlő' ő, autő³, golyő³stoll stb.) győjr őp-tette 1938. december 1-től 1938. november 20-ig, a szolgáluban őllő-tőjs napőjig (1937. nov.11-őn bocsőjtottőjk vő-zre).

A hajő³ paramőterei:

- standard vő-zkiszorő-tőjs: 11213 t
- teljes vő-zkiszorő-tőjs: 15200 t
- hajő³gőpek: kampon kazőjnek ős turbinőjk 152.000 Le teljeső-tmőnyel
- max. sebessőg: 35.5 csomő³

- hossz: 201.6 m
- szélesség: 19.42 m
- merülési: 6.47-6.55 m
- ázanyag: 2690 t olaj;
- hatókör: 18 csomós sebességgel 8000 tengeri mérföld
- páncélzat: átpáncél: 145-100 mm; fedélzet: 56mm
- fegyverzet:
- fű: 8 db. 203mm-es (50-es kaliber) nehézi fegyver;
- mellék: 8 db. 127 mm-es fegyver;
- 12 db. 25mm-es légvédelmi gépágyú
- 12 db. 61.2 cm-es torpedóvető cső
- repülőgépek: max. 6 db. Aichi E13A űs, vagy Mitsubishi F1M 2 db. katapult
- légnyomás: 875 fű

A Tone a II. Világháborúban

Talán nem volt még egy olyan nehézcirkáló a világháborúban, amelyik annyi bevetést ért meg, mint a Tone. 1941. december 1-én szinte folyamatosan 1944. novemberéig bevetésben volt. Fedélzetéről számtalan tengernagy irányította a kőzeteket. Járformán minden éltetőre méltó csendes-űsni hadműveletben vett, hogy csak a fontosabbakat említsük: Pearl Harbour, Wake, Port Darwin, Indiai űs, Midway, Guadalcanal, Fülöp-szigetek. A nagy csaták közül is hármat említsük ki: Pearl Harbour, Midway űs Santa Cruz, ezekben a nagy csatákban ugyanis döntő szerephez jutott. A hajás fű feladata mindenütt ugyanaz volt: a felderítés. A vészmaknak mindig maximálisan megfelelt, csak egyszer bukott el, pont a sorsdöntő pillanatban, a midway-i csatában. Pearl Harbour: 1941. dec. 7-én, hajnali 5 órakor a Tone űs a Chikuma kő felderítő-gépet katapultált, amelyek a tőlvfelderítőst hajtották végre: mindent rendben találtak. Ezután a kőzfelderítőst biztosították repülővel az anyahajók kő felderítőket jelentőseki nyomán indult meg a mindent elsőprő ígítésmadás. Midway: 1942. jún. 4-én gyakorlatilag hasonló feladatot szántak a Tonának, mint Pearl Harbournál: a flotta szemeként kellett volna felderítenie a kijelölt területeket, hogy minenféle meglepetést kizárjanak. A precíz tervekbe azonban hiba csúszott: amikor a 4. sz. gépet indítani kellett volna, a katapult elromlott. Tudni kell, hogy a hajásn kő katapult volt, de egy időben csak egyet lehetett használni, mert mindig szélle szemben lehetett a repülőket indítani.

Három lehetőségek voltak:

-

Megszegik a szigorú rődi csendet űs kőzik a problémát (nyilván más hajás indított volna egy repülővel)

-

A Tone kiválik a kőtelőkből, ezzel zavart okoz, de a másikat katapulttrő elindítja a gépet

Megjárták a hibát, és késve indul a felderítőgép.

Sajnos, a parancsnok az utóbbi mellett döntött, és a repülővel később indult a 4. sz. géppel, és a repülővel később fedezte az amerikai flottát, amikor már el kezdte készíteni a hordozó repülőgépeit a szarajevói cölök elleni második hullámmra. Mindent újra vissza kellett csinálni és így sok időt vesztek. A későbbi időt adott az amerikaiaknak, hogy megsemmisítést csapást mérjenek a Császári Haditengerészet legkiválóbb egységeire: az amerikai dauntless zuhanóbombázók pilótái tisztán látták, hogy a japánok pont indítani akarták gépeiket, amikor lecsaptak rájuk. Elsőlyedt az Akagi, a Kaga, a Soryu és a Hiryu. Velük együtt merültek a hullámsíkra Japán legkiválóbb haditengerészeti repülői. Ez volt az igazi fordulópont a csendes-óceáni hadszíntéren. (Mindenkinek melegen ajánlom Walter Lord könyvét, amely magyarul is megjelent Hihetetlen győzelem címen.) Őgy vezetett a Tone repülőgép, az első hordozóflottát későre Guadalcanalról 240 mérfölddel északra, a Tone 4 sz. géppel felfedezte az amerikai anyahajó egységet. Elsőlyedt a legendás Hornet repülőgép-hordozó, megsérült a South Dakota csatahajó, és majdnem odaveszett az Enterprise is. Mivel ekkor még nem álltak szolgálatban az Essex osztályú hordozók, az amerikaiak is veszélyes helyzetbe kerülhettek volna, ha mindenfélét odavész ebben a csatában. (Ezután egy ideig csak az Enterprise hordozó volt bevethető állapotban.) A Tone majdnem teljesített a midway-i fiaskót. A dicstelen repülőgép-szigeteki csata után tartalékba vonták és a haditengerészeti akadémia kiképzőhajó lett. Az új zemanyag-hiány miatt azonban, egy idő után már ki sem futhatott a kikötőből. Itt történt a végzet 1945. július 24-én ill. 28-án, amikor is hordozókról felszálló bombázók (mindkét alkalommal 38 "helldiver" bombázó) tájékozatlanul kure-i horgonyzóhelyen elszállították. A hajó talán még kijavítható lett volna, de végzet tört a háború, így feldarabolták.